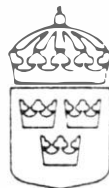

Motion till riksdagen

1989/90:So634

av Erkki Tammenoksa (s)

Ändrade regler för bidragsförskott

Mot.
1989/90
So634-640

När systemet med bidragsförskott inrättades var det för att hjälpa de ekonomiskt svaga ensamstående mammorna. Tiderna har dock förändrats och vårdnadshavarna har i större utsträckning en god ekonomi.

Man tar inte heller hänsyn till att barnet kan ha så stora egna inkomster att han/hon är självförsörjande redan innan myndighetsåldern.

Det står i föräldrabalkens 7 kap. 1 § första stycket att: "Föräldrarna skall svara för underhåll åt barnet efter vad som är skäligt med hänsyn till barnets behov och föräldrarnas samlade ekonomiska förmåga. När föräldrarnas underhållsskyldighet bestäms skall hänsyn tas till barnets egna inkomster och tillgångar samt till barnets sociala förmåner under beaktande av vad som följer av föreskrifterna om dessa."

Och i tredje stycket att: "I kostnaderna för barnets underhåll skall föräldrarna sinsemellan ta del var och en efter sin förmåga."

Vidare står det i bidragsförskottslagen 1 § i andra stycket att: "Om ingen av föräldrarna eller endast en av dem har vårdnaden om barnet, lämnas bidragsförskott i förhållande till förälder som inte har vårdnaden, såvida denne inte varaktigt bor tillsammans med barnet. Om båda föräldrarna har vårdnaden om barnet gemensamt men barnet varaktigt bor tillsammans med endast en av dem, lämnas bidragsförskott i förhållande till den andra föräldern."

Föräldrabalkens 7 kapitlets 1 § första stycket och bidragsförskottslagens 1 § andra stycket visar sammantaget att även om barnet på grund av sina egna tillgångar inte kan anses ha något behov av underhåll från sina föräldrar och underhållet sätts till noll kronor per månad måste bidragsförskottet ändå beviljas vårdnadshavaren.

Vidare resulterar föräldrabalkens 1 § tredje stycket i att underhållet kan sättas till mycket lågt belopp trots föräldrarnas goda samlade ekonomiska förmåga. Vid beräkning av underhållet utgår man nämligen ifrån föräldrarnas överskott och inte det reala beloppet av överskottet.

Beräkningsmall för underhållsbidraget enligt tolkning av lagarna blir: barnets behov multiplicerat med förhållandet med bidragsskyldiges överskott och bådadas sammanlagda överskott. Överskottet är det som blir kvar när skatt, eget och eventuellt hemmavarande barns förbehåll och hyreskostnaderna är avdragna.

För att åskådliggöra situationen vill jag ge följande förenklade exempel:

Mot. 1989/90
So634

Exempel 1: Vårdnadshavarens överskott 5 000 kr./månad
underhållsskyldiges 1 500 kr./månad

a) Om barnets behov = 0 blir UHB = 0

b) Om barnets behov = 1 500

blir UHB = $1\ 500 \times 1\ 500 / (5\ 000 + 1\ 500) = 346$ kr./månad

Exempel 2: Vårdnadshavarens överskott 1 500 kr./månad
underhållsskyldiges 450 kr./månad

a) Om barnets behov = 0 blir UHB = 0

b) Om barnets behov = 1 500

blir UHB = $1\ 500 \times 450 / (1\ 500 + 450) = 346$ kr./månad

Exempel 3: Vårdnadshavarens överskott 1 500 kr./månad
underhållsskyldiges 5 000 kr./månad

a) Om barnets behov = 0 blir UHB = 0

b) Om barnets behov = 1 500

blir UHB = $1\ 500 \times 5\ 000 / (5\ 000 + 1\ 500) = 1\ 153$ kr./månad

Exempel 4: Vårdnadshavarens överskott 450 kr./månad
underhållsskyldiges 1 500 kr./månad

a) Om barnets behov = 0 blir UHB = 0

b) Om barnets behov = 1 500

blir UHB = $1\ 500 \times 1\ 500 / (1\ 500 + 450) = 1\ 153$ kr./månad

Observera att i samtliga fall oavsett barnets behov eller föräldrarnas samlade eller individuella ekonomiska förmåga kan bidragsförskottet utgå till vårdnadshavaren vilket i dag är 930 kr./månad (höjs till 990 kr./månad fr.o.m. 1990-02-01).

Regeringen bör överväga avskaffa denna möjlighet genom två tillägg i bidragsförskottslagen 2 § att bidragsförskott lämnas ej om

1) det enligt 7 kap. 1 § föräldrabalken anses att barnets egna inkomster och tillgångar samt sociala förmåner täcker barnets behov,

2) vårdnadshavarens ekonomiska förmåga anses tillräcklig för att ge en god försörjning åt barnet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om bidragsförskottets utformning.

Stockholm den 25 januari 1990

Erkki Tammenoksa (s)